

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. február 26.
(OR. en)

6347/20

Intézményközi referenciaszám:
2020/0031(NLE)

TRANS 77

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2020) 71 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Unió által a Nemzetközi Vasúti Fuvarozásügyi Államközi Szervezet veszélyes áruk szállításával foglalkozó szakértői bizottságának 56. ülésén a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény C. függelékének egyes módosításaival kapcsolatban képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2020) 71 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2020) 71 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.2.26.
COM(2020) 71 final

2020/0031 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Nemzetközi Vasúti Fuvarozásügyi Államközi Szervezet veszélyes áruk szállításával foglalkozó szakértői bizottságának 56. ülésén a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény C. függelékének egyes módosításaival kapcsolatban képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

Ez a javaslat az Európai Unió nevében a Nemzetközi Vasúti Fuvarozásügyi Államközi Szervezet (OTIF) veszélyes áruk közúti szállításával foglalkozó szakértői bizottságának (a továbbiakban: RID szakértői bizottság) ülésén képviselendő álláspont meghatározására vonatkozik a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) C. függelékének mellékletében foglalt műszaki és igazgatási rendelkezések bizonyos módosításainak tervezett elfogadása tekintetében, amelyekről a szóban forgó bizottság hivatott döntést hozni.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF)

Az 1999. június 3-i vilniusi jegyzőkönyvvel módosított, 1980. május 9-i nemzetközi vasúti fuvarozási egyezmény (COTIF) egy nemzetközi megállapodás, amelynek mind az Unió, mind 26 uniós tagállam (csak Ciprus és Málta nem) szerződő fele.

Az Európai Unió 2011. június 16-án a 2013/103/EU tanácsi határozattal¹ csatlakozott a COTIF-hoz. Az említett határozat III. melléklete megállapítja az OTIF szerinti eljárásokban a Tanács, a tagállamok és a Bizottság által követendő belső szabályokat. A 2013/103/EU tanácsi határozat III. mellékletének 3.1. pontja szerint amennyiben a napirendi pont olyan ügyekkel foglalkozik, amelyek az Unió kizárólagos hatáskörébe tartoznak, a Bizottság szavaz az Unió nevében.

2.2. A veszélyes áruk nemzetközi fuvarozásáról szóló szabályzat (RID)

A COTIF az egyezmény 7. cikkével összhangban kiterjed többek között az annak 6. cikkében említett függelékekre is; idetartozik a „Veszélyes áruk nemzetközi fuvarozásáról szóló szabályzat (RID)”, amely az egyezmény C. függeléke. A RID akkor alkalmazandó, ha a nyilatkozatokat nem a COTIF vonatkozó rendelkezéseivel² összhangban teszik.

A RID célja, hogy szabályozza a veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozását a RID-szabályokat alkalmazó OTIF-tagállamok (RID szerződő államok³) között.

2.3. A RID szakértői bizottság

A RID szakértői bizottság a COTIF 13. cikke (1) bekezdésének d) pontja által létrehozott szerv. A COTIF 18. cikke értelmében a RID szakértői bizottság határoz az egyezmény módosítására irányuló javaslatokról. A szóban forgó bizottság a RID-szabályokat alkalmazó OTIF-tagállamok és az Európai Unió képviselőiből áll.

¹ A Tanács 2013/103/EU határozata (2011. június 16.) az Európai Uniónak az 1999. június 3-i vilniusi jegyzőkönyvvel módosított, 1980. május 9-i nemzetközi vasúti fuvarozási egyezményhez (COTIF) való csatlakozásáról szóló, az Európai Unió és a Nemzetközi Vasúti Fuvarozásügyi Államközi Szervezet közötti megállapodás aláírásáról és megkötéséről, HL L 51., 2013.2.23., 1. o.

² A COTIF 42. cikkének (1) bekezdése.

³ Jelenleg 50 OTIF-tagállam és 45 RID szerződő állam van.

2.4. A RID szakértői bizottság tervezett jogi aktusa

2020. május 27-i 56. ülésén a RID szakértői bizottság várhatóan több módosítást is elfogad a RID mellékletének a műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítása érdekében (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus).

A tervezett jogi aktus célja, hogy biztosítsa a veszélyes áruk biztonságos vasúti szállítását többek között a szállításra engedélyezett veszélyes áruk jegyzékének, a csomagolási utasításoknak, az alkalmazandó szabványok jegyzékének, valamint az egyes szállítóeszközökre vonatkozó egyéb műszaki követelményeknek a naprakésszé tételével.

Veszélyes áruk szállítására vonatkozó nemzetközi előírásokat több különböző nemzetközi szervezet is meghatároz, mint például az OTIF vagy az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ-EGB), valamint az Egyesült Nemzetek egyéb szakosított szervei, mint például az Egyesült Nemzetek Szervezete Gazdasági és Szociális Tanácsának (ECOSOC) a veszélyes áruk szállításával foglalkozó szakértői albizottsága. Mivel a szabályoknak összeegyeztethetőnek kell lenniük egymással, az e munkában részt vevő szervezetek tevékenységének koordinálására és harmonizálására összetett nemzetközi rendszer jött létre. A rendelkezések kétéves ciklusonként kerülnek módosításra.

Az említett módosítások előkészítése kapcsán a köz- és a magánszféra szakembereit nagy számban kérték fel konzultációra. A módosítások kidolgozása során a következő műszaki találkozókra került sor:

- az ENSZ ECOSOC veszélyes áruk szállításával foglalkozó szakértői albizottságának:
 - (1) 51. ülészsaka 2017. július 3. és 7. között Genfben;
 - (2) 52. ülészsaka 2017. november 27. és december 6. között Genfben;
 - (3) 53. ülészsaka 2018. június 25. és július 4. között Genfben;
 - (4) 54. ülészsaka 2018. november 26. és december 4. között Genfben;
- a RID szakértői bizottság és a veszélyes áruk szállításával foglalkozó munkacsoport ENSZ-EGB–OTIF együttes ülésének:
 - (1) 2018. őszi ülészsaka 2018. szeptember 17. és 21. között Genfben;
 - (2) 2019. tavaszi ülészsaka 2019. március 18. és 22. között Bernben;
 - (3) 2019. őszi ülészsaka 2019. szeptember 17. és 26. között Genfben;
 - (4) az együttes ülés újabb ülésére 2020. március 16. és 20. között kerül sor Bernben;
- a RID szakértői bizottság állandó munkacsoportjának:
 - (1) 10. ülészsaka 2018. november 21. és 23. között Krakkóban;
 - (2) 11. ülészsaka 2019. november 25. és 29. között Bécsben.

Ezekon a találkozókön a fent említett bizottságok szakértői elemezték és feldolgozták az egyes módosítási javaslatokat. Az ajánlott intézkedéseket a legtöbb esetben egyhangú egyetértés övezte. Bizonyos javaslatok a szakértők többségi támogatását élvezték.

A COTIF 38. cikke előírja, hogy a 35. cikk 2. §-ában előírt szavazati jog és a 35. cikk 4. §-ában előírt kifogásbenyújtási jog alkalmazásában a regionális gazdasági integrációs szervezeteket, így az Európai Uniót az olyan tagállamainak összes szavazata megilleti, amelyek a Szervezetnek is tagjai.

A COTIF 35. cikkével összhangban a módosítások – a RID szakértői bizottság általi elfogadásukat követően – azon hónaptól számított hatodik hónap első napján lépnek hatályba

valamennyi szerződő fél számára, amelynek során a főtitkár azokról értesítette a szerződő feleket. A szerződő felek az értesítés napjától számított négy hónapon belül kifogást emelhetnek a módosításokkal kapcsolatban. Amennyiben a szerződő felek negyede kifogást emel, a módosítás nem lép hatályba.

Amennyiben a kifogást emelő felek száma nem éri el az előírt hányadot, úgy kell tekinteni, hogy az e javaslat szerinti módosítások 2021. január 1-jén hatályba lépnek és az európai uniós vívmányok szerves részét képezik, ezáltal kötelezővé válnak a Unió és a tagállamok számára.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

3.1. Az Unió kizárólagos hatásköre

A 2011. június 16-i 2013/103/EU tanácsi határozat I. mellékletének függeléke tartalmazza azon uniós jogi eszközök jegyzékét, amelyeken keresztül az Unió gyakorolta hatáskörét, és amelyek az EU és az OTIF közötti megállapodás megkötésekor hatályban voltak. A veszélyes áruk szárazföldi szállításáról szóló 2008/68/EK irányelv⁴ szerepel az említett jegyzékben.

A 2008/68/EK irányelv 1. cikke úgy rendelkezik, hogy az RID mellékletét a veszélyes áruk tagállamon belüli vagy tagállamok közötti szállítására kell alkalmazni, a vasúthálózattal nem rendelkező tagállamok kivételével. A 2008/68/EK irányelv 4. cikke a harmadik országok vonatkozásában úgy rendelkezik, hogy „A tagállamok és harmadik országok területe között megvalósuló veszélyesáru-szállítást csak az ADR⁵-nek, a RID-nek vagy az ADN⁶-nek való megfelelés esetén szabad engedélyezni, hacsak a mellékletek máshogyan nem rendelkeznek.”

Ennek érdekében a Bizottság felhatalmazást kapott arra, hogy a 2008/68/EK irányelv 8. cikkével összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktus révén hozzáigazítsa az irányelv II. mellékletének II.1. szakaszát a tudományos és műszaki fejlődéshez.

3.2. A képviselendő álláspont

A RID-et érintő módosítások teljes mértékben az Unió kizárólagos hatáskörébe tartoznak, ezért uniós álláspontot kell kialakítani.

A tanácsi határozattervezet 1. cikke rendelkezik a tervezett módosítások jegyzékéről.

Amint az már említésre került, a szóban forgó módosítások előkészítése kapcsán a köz- és a magánszféra szakembereit nagy számban kérték fel konzultációra. Az ajánlott intézkedéseket általában egyhangú egyetértés övezte.

A 2013/103/EU tanácsi határozat III. melléklete 2.4. pontjának megfelelően a 2008/68/EK irányelv alapján létrehozott, a veszélyes áruk szállításával foglalkozó bizottság 2019. december 16-i ülésén előzetes megbeszélést tartott a tervezett módosításokról, és a javaslatot valamennyi résztvevő kedvezően fogadta.

Ezen túlmenően a Bizottság uniós koordinációs üléseket szervezett a szóban forgó módosításokra vonatkozó tárgyalási folyamat valamennyi szakaszában.

A tervezett módosítások a veszélyes áruk biztonságos és költséghatékony szállítására szempontjából megfelelőek, és figyelembe veszik a technológiai fejlődést, így támogathatók.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/68/EK irányelve (2008. szeptember 24.) a veszélyes áruk szárazföldi szállításáról, HL L 260., 2008.9.30., 13. o.

⁵ Európai megállapodás a veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról, elfogadásra került Genfben, 1957. szeptember 30-án.

⁶ Európai megállapodás a veszélyes áruk nemzetközi belvízi szállításáról, elfogadásra került Genfben, 2000. május 26-án.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”⁷.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A RID szakértői bizottság által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A RID 6. cikkével összhangban a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog értelmében kötelező érvényű lesz az Unióra nézve, és a módosítandó melléklet a szabályzat szerves részét képezi.

Ezenkívül a 2008/68/EK irányelv 1. cikke szerint a RID mellékletét a veszélyes áruk tagállamon belüli vagy tagállamok közötti szállítására kell alkalmazni, a vasúthálózattal nem rendelkező tagállamok kivételével. A 2008/68/EK irányelv 4. cikke a harmadik országok vonatkozásában úgy rendelkezik, hogy „A tagállamok és harmadik országok területe között megvalósuló veszélyesáru-szállítást csak az ADR-nek, a RID-nek vagy az ADN-nek való megfelelés esetén szabad engedélyezni, hacsak a mellékletek máshogyan nem rendelkeznek.”

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Alapelvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A határozat fő célja és tartalma veszélyes áruk vasúti szállítására vonatkozik.

A javasolt határozat anyagi jogi jogalapja ezért az EUMSZ 91. cikke.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 91. cikke, összefüggésben a 218. cikkének (9) bekezdésével.

⁷ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

5. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel a RID szakértői bizottság határozata módosítja az RID mellékletét, annak elfogadása után helyénvaló közzétenni az ülés eredményére vonatkozó információkat az Európai Unió hivatalos lapjában.

javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Nemzetközi Vasúti Fuvarozásügyi Államközi Szervezet veszélyes áruk szállításával foglalkozó szakértői bizottságának 56. ülésén a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény C. függelékének egyes módosításaival kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikkére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az Unió a 2013/103/EU tanácsi határozattal¹ csatlakozott az 1999. június 3-i vilniusi jegyzőkönyvvel módosított, 1980. május 9-i nemzetközi vasúti fuvarozási egyezményhez (a továbbiakban: COTIF).
- (2) Ciprus és Málta kivételével valamennyi tagállam a COTIF tagja.
- (3) A COTIF 6. cikke szerint a nemzetközi vasúti forgalomra és a nemzetközi forgalomban használt vasúti anyagok engedélyezésére az e cikkben felsorolt szabályok, nevezetesen az egyezmény C. függelékét képező „Veszélyes áruk nemzetközi fuvarozásáról szóló szabályzat (RID)” az irányadók.
- (4) A 2008/68/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv² – a RID-re hivatkozva – meghatározza a veszélyes áruk tagállamon belüli vagy tagállamok közötti, közúton, vasúton, illetőleg belvízi úton történő szállítására vonatkozó követelményeket.
- (5) A COTIF 13. cikke (1) bekezdésének d) pontja alapján a Nemzetközi Vasúti Fuvarozásügyi Államközi Szervezet (a továbbiakban: OTIF) veszélyes áruk szállításával foglalkozó szakértői bizottsága (a továbbiakban: RID szakértői bizottság) módosításokat fogadhat el a RID mellékletére vonatkozóan.
- (6) 2020. május 27-i 56. ülésén a RID szakértői bizottság várhatóan módosításokat fogad el a RID mellékletének a műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítása érdekében.
- (7) Helyénvaló meghatározni az Unió által a RID szakértői bizottságban képviselendő álláspontot, mivel a módosítások kötelező érvényűek lesznek az Unióra nézve.
- (8) A műszaki szabványokat érintő tervezett módosítások célja a veszélyes áruk biztonságos és hatékony szállításának biztosítása, figyelembe véve az ágazat

¹ A Tanács 2013/103/EU határozata (2011. június 16.) az Európai Uniónak az 1999. június 3-i vilniusi jegyzőkönyvvel módosított, 1980. május 9-i nemzetközi vasúti fuvarozási egyezményhez (COTIF) való csatlakozásáról szóló, az Európai Unió és a Nemzetközi Vasúti Fuvarozásügyi Államközi Szervezet közötti megállapodás aláírásáról és megkötéséről, HL L 51., 2013.2.23., 1. o.

² Az Európai Parlament és a Tanács 2008/68/EK irányelve (2008. szeptember 24.) a veszélyes áruk szárazföldi szállításáról, HL L 260., 2008.9.30., 13. o.

tudományos és műszaki fejlődését, valamint a szállításuk közben veszélyt jelenthető új anyagok és árucikkek kifejlesztését.

- (9) A tervezett módosítások megfelelőnek tekinthetők a veszélyes áruk biztonságos és költséghatékony szállítása szempontjából, így támogathatók.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az 1999. június 3-i vilnusi jegyzőkönyvvel módosított, 1980. május 9-i Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény keretében a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Szervezet (a továbbiakban: OTIF) veszélyes áruk szállításával foglalkozó szakértői bizottságának (a továbbiakban: RID szakértői bizottság) 56. ülésén az Unió által képviselendő álláspont e határozat mellékletében található.

A mellékletben említett dokumentumok kisebb módosításait a RID szakértői bizottság uniós képviselői a Tanács újabb határozata nélkül is jóváhagyhatják.

2. cikk

A RID szakértői bizottság határozatait az elfogadásukat követően – hatálybalépésük napját megjelölve – ki kell hirdetni az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*